

ARVIOINTIKERTOMUS TAIPALSAARI 2023

Tarkastuslautakunta 6.6.2024 § 30

SISÄLLYS

SISÄLLYS	2
TARKASTUSLAUTAKUNTA	3
Puheenjohtajan tervehdys	3
Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus	4
Kokoonpano	4
EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI JA KOMMENTOINTI	5
TOIMINNALLISET, TALOUDELLISET JA STRATEGISTEN TAVOTTEIDEN TOTEUTUMINEN	5
Hallintopalveluiden tehtäväalue vastaa kunnan yleis- ja taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta ja kunnalle kuuluvasta työllisyyden hoidosta, tietohallinnosta, riskienhallinnasta, julkisista hankinnoista sekä kunnan omaisuuden hallintaa koskevista asioista.	5
Hallintopalveluiden tehtäväalueen tavoitteet ja toteutuminen	5
Elinvoimapalveluiden tehtäväalueen tavoitteet ja toteutuminen	6
Sosiaali- ja terveystalouden palvelut / hyvinvoinnin edistäminen	6
Konsernihallinnon investoinnit	7
Konserni	7
Sivistyslautakunta	8
Tavoitteet ja toteutuminen	10
Talous	11
Huomiot	12
Tekniset palvelut	12
Tavoitteet ja toteutuminen	12
Talous	13
Investoinnit	14
Investointiosa yhteensä 2023	14
STRATEGISET TAVOITTEET 2022-2025	15
YHTEENVETO	17
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE	18

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtajan tervehdys

Taipalsaaren kunnan tarkastuslautakunnassa toimii seuraavalla kokoonpanolla: Juha-Pekka Heiskanen (PJ), Leea Ohtamaa (Vpj), Mari Hulkkonen, Jenni Valtonen, Vesa Kukkonen ja sihteerinä toimii Piia Pouttu. Lisäksi varajäsen Timo Karhu osallistui kerran tarkastuslautakunnan kokoukseen.

Tarkastuslautakunnan kokouksia järjestettiin 2023 aikana kymmenen kertaa, sekä osaan kokouksista liittyttiin etänä. Tarkastuslautakunta on vuoden 2023 aikana kutsunut kokouksiin kunnanjohtaja Kari Kuuramaan, teknisen palvelun johtajan Samuli Kakon, tilintarkastaja Ulla-Maija Tuomelan, Taipalsaaren Lämmön ja Taipalsaaren Asunnot Oy:n toimitusjohtajan Anu Roivaksen ja sivistystoimen johtajan Kirsi Leinosen. Tarkastuslautakunta pystyi näin ollen tutustumaan kunnan eri toimialojen toimintaan. Tarkastuslautakunta on myös osallistunut koulutukseen vuonna 2023.

Vuoden 2023 positiiviset nostot ovat kunnan positiivinen tulos, Lainakannan pienentäminen, omavaraisuusasteen nousu 4,6 % sekä asukasluvun lisääntyminen.

Huomio myös kiinnittyy pieneen syntyvyyteen ja vähäiseen asuinrakentamiseen. Edelleen elettiin erilaisten kriisien ja sotien aikaa, jotka vaikuttivat kulutustottumusten ja rakentamisen lisäksi myös syntyvyyteen.

Tulevaisuudessa kunnan virkamiesten ja luottamushenkilöiden tehtävät tulevat olemaan haasteellisia, kun tulisi olla ennakoiva näin epävarmoina aikoina. Luottamusta kuitenkin herättää viimeisten vuosien aikana kertyneet ylijäämät.

Haluan tarkastuslautakunnan puheenjohtajana kiittää erityisesti muita lautakunnan jäseniä, sihteeriiä ja kunnan työntekijöitä. Lisäksi kiitos tilintarkastajalle, kutsuille, hallitukselle ja valtuustolle.

Juha-Pekka Heiskanen

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja ulkoinen tilintarkastus

- Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- Valvoa 84§:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Lisäksi kuntalain 75§ velvoittaa tarkastuslautakunta valmistelemaan tilintarkastuskertomuksen käsittelyn valtuustolle sekä hankkimaan asianmukaisen selvityksen ja kunnanhallituksen tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta.

Kuntalain lisäksi valtuuston hyväksymä Taipalsaaren kunnan tarkastussääntö säätelee tarkastuslautakunnan toimintaa. Tarkastussäännössä valtuusto on lisännyt lautakunnan tehtäviin seuraavat:

- Seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
- Huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- Tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kokoonpano

2023

varsinaiset:

Juha-Pekka Heiskanen pj.

Leea Ohtamaa vpj.

Vesa Kukkonen

Mari Hulkkonen

Jenni Valtonen

varalla:

Timo Karhu

Leena Salmi

Anne Heiskanen

Esa Lähteenaro

Taru Äyräväinen

Kuntalain 71§ mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Sihteerinä on toiminut hallintosihteeri Piia Pouttu. Tilintarkastuksesta on vastannut BDO Auditor Oy, päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Ulla-Majja Tuomela.

EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI JA KOMMENTOINTI

Kunnanhallitus on antanut valtuustolle edellisen vuoden arviointikertomuksen havaintoihin kohdistuvat selvitykset, jotka valtuusto saanut tietoonsa kokouksessaan 12.12.2023.

Tarkastuslautakunnalle annetuissa vastauksissa on huomioitu lautakunnan havainnot ja vastausten perusteella parantavia toimenpiteitä on käynnistetty.

Tarkastuslautakunta suosittelee edelleenkin hankintakalenterin laadintaa sekä huomion kiinnittämistä toiminallisten tavoitteiden laadinnassa.

TOIMINNALLISET, TALOUDELLISET JA STRATEGISTEN TAVOTTEIDEN TOTEUTUMINEN

Hallintopalveluiden tehtäväalue vastaa kunnan yleis- ja taloushallinnosta, henkilöstöhallinnosta ja kunnalle kuuluvasta työllisyyden hoidosta, tietohallinnosta, riskienhallinnasta, julkisista hankinnoista sekä kunnan omaisuuden hallintaa koskevista asioista.

Hallintopalveluiden tehtäväalueen tavoitteet ja toteutuminen

TAVOITE	TOTEUMA	
Tasapainoinen kuntatalous	Ylijäämäinen tilinpäätös on vahvistanut kuntataloutta. Kriisikuntakriteereistä (5kpl) yksikään tunnusluku ei täyty. Tehtäväalueelle asetettu tavoite tasapainoisesta kuntataloudesta on toteutunut.	
Henkilöressurssien riittävyys	Hallintopalveluiden loppuvuotta leimasi henkilöstövaje. Hallintojohtaja irtisanoutui syyskuun alussa ja hallintosihteeri syyskuun lopussa. Kunnanjohtaja sijaisti hallintojohtajaa, hallintosihteerin tehtävät jaettiin työyksikön sisällä sekä toisten hallintokuntien avustamana. Henkilöstön ylikuormitus on ollut pysyvää useamman vuoden ajan. Myös projektitoiminta on minimoitu, jotta lakimääräinen toimintakyky säilyy.	
Työhyvinvointiohjelman toteutus ja työhyvinvoinnin parantuminen	Ohjelma ja tavoitteet on laadittu, työhyvinvointikysely on toteutettu käyttäen Kevan kyselyä. Näiltä osin tavoite on saavutettu. Jatkossa työhyvinvointikysely on tarkoitus toteuttaa vuosittain. Kyselyanalyysi on viety kehittämistoimenpiteiksi koko organisaatioon.	

Elinvoimapalveluiden tehtäväalueen tavoitteet ja toteutuminen

Tehtäväalue vastaa viestinnän, markkinoinnin, työllisyyden ja elinkeinoelämän edistämisestä. Tehtäväalueeseen kuuluvat myös kunnan kehittämishankkeet, vapaa-ajan asumiseen ja saaristoasioiden hallintoon liittyvät tehtävät.

TAVOITE	TOTEUMA	
Yrityskanta vahvistuu ja matkailun merkitys kasvaa	Työpaikkaomavaraisuus on parantunut vuodesta 2020 viimeisimpään tilastointivuoteen 2021 1,7 %. Tavoitetta ei ole saavutettu, mutta suunta on kehittyvä. Vuoden 2023 tavoitteena oli myös, että yrityksiä perustetaan enemmän kuin niitä lakkautuu. Aloittaneita yrityksiä oli 16, lopettaneita 26. Tavoite jäi tältä osin toteutumatta. Onko matkailun merkitys kasvanut, jää vaille vastausta.	
Kuntamarkkinointi	Kuntamarkkinointi on toteutettu markkinointisuunnitelman mukaisesti ja määrärahojen sallimissa rajoissa. Markkinoinnin osalta toteutuivat lehtikampanjat (Etelä-Saimaa ja Länsi-Saimaa), Parasta elämää-kampanja ja Verkkolehti. Tavoitteellista markkinointia ja viestintää vaikeuttaa asiaan perehtyneen työntekijän puute.	
Työttömien määrä vähenee	Työttömyyden tavoitearvo 7,3 % ei toteutunut, ollen vuonna 2023 8,4 %. Huolimatta siitä, että työttömyys on noussut Kaakkois-Suomen alueella, on työttömyysaste Etelä-Karjalan alhaisin.	

Sosiaali- ja terveystaloudet / hyvinvoinnin edistäminen

TAVOITE	TOTEUMA	
Hyvinvointia edistävien palvelujen laatu turvataan ja palveluja kehitetään	Mittarina on käytetty Hyte-kerrointa, jonka tavoitearvo oli 61 ja toteuma vuodelta 2023 oli 61. Näin ollen tavoite on toteutunut.	
Kuntalaisten osallistaminen	Vuoden 2023 aikana on järjestetty kuntalaiskyselyitä tavoitteen mukaisesti 2 kappaletta, joista toinen Liittyi Kutilan masterplaniin. Myös kuntalaistilaisuuksia järjestettiin tavoitteen mukaisesti 3.	

Olellaiset muutokset kunnan taloudessa ja toiminnassa

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta. Tästä johtuen kunnan taloudesta vähennettiin sote-laskelmien mukaiset menot, valtionosuudet ja arvioidut verotulot. Taipalsaaren kohdalla tämä tarkoitti 53 % toimintakulujen leikkausta edellisen vuoden toimintakuluihin verrattuna. Sote-uudistus vaikuttaa edellisten vuosien vertailukelpoisuuteen myös tuloslaskelman toimintatuottojen ja toimintakulujen sekä verotulojen kertymisen osalta.

Asukasluku nousi 62 henkilöllä, asukkaita oli vuoden vaihteessa 4621 asukasta.

Kunnan talous vuosikatteella, poistoilla ja investointien omahankintamenoilla mitattuna osoitti, että vuoden 2023 vuosikate oli poistoja suurempi. Merkittävimmät investoinnit olivat Kutilan kanavahankkeen valmisteluinvestointi ja Saimaanharjun koulun korjaustyöt.

Pienempinä esimerkkeinä Saimaanharjun lammen rantaan rakennettu laavu, päiväkodin digilaitteet sekä koulujen kalustohankinnat. Investointien määrä jäi alle kunnanvaltuuston hyväksymän investointimäärän, koska Kutilan kanavan suunnittelu ei edennyt arvioidusti.

Kunta ei ottanut vuonna 2023 pitkäaikaista lainaa. Aiempia lainoja kunta lyhensi 1.734.380 eurolla.

Konsernihallinnon investoinnit

Investointien osalta ei huomautettavaa. Suurin osa investoinneista liittyvät kutilan kanavaan ja niiden osalta toteumat ovat jääneet oletettua alhaisemmiksi.

Konsernihallinnon investoinnit yhteensä

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-1 433 038	0	-1 433 038	-406 520,10	-1 026 517,90
Rahoitusosuudet investointimenoihin	962 500	0	962 500	252 770,45	709 729,55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	0	0	0	332,78	-332,78
Investointien rahavirta	-470 538	0	-470 538	-153 416,87	-317 121,13

Konserni

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävät yhteisöt ovat Kiinteistöosakeyhtiö KOY Taipalsaaren Asunnot ja Taipalsaaren Lämpö Oy sekä konserniin kuuluvat kuntayhtymät. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty Saimaan Kuitu Oy. Kuntayhtymistä Taipalsaaren osuudet ovat Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymästä 1,58 % ja Etelä-Karjalan liitosta 3,24 %. Kunnan muita osakkuusyhteisöjä (omistus 20–50 %) ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdisteleminen on tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tällaisia osakkuusyhteisöjä ovat Asunto-osakeyhtiö As Oy Saimaanharjun Kuhatie sekä Kiinteistö Oy Taipalsaaren Liikekeskus.

Kiinteistö Oy Taipalsaaren Asunnot

Taipalsaaren kunta omistaa KOY Taipalsaaren asunnot koko osakekannan.

Huomioitavaa, että Kiinteistö oy Taipalsaaren Asunnot ovat saavuttaneet kunnanvaltuuston saavuttamat tavoitteet. Liikevoitto jäi pieneksi. Liikevoiton kasvua voidaan havaita tulevaisuudessa enemmän, jos korkotasot lähtevät laskuun.

Taipalsaaren Lämpö Oy

Taipalsaaren kunta omistaa Taipalsaaren Lämpö Oy:n koko osakekannan.

Yhtiön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Toiminta-alueena on Taipalsaaren kolme erillistä verkostotaajamaa: Kirkonkylä, Saimaanharju- Konstun alue ja Kuivaketvele.

Huomioitavaa, että Taipalsaaren Lämpö Oy jatkoi edellisen vuoden tapaan tekemällä voitollisen tuloksen (38 213€). Taipalsaaren Lämpö Oy saavutti myös kunnanvaltuuston asettaman tavoitteen.

Saimaan Kuitu Oy

Yhtiön omistavat Taipalsaaren, Savitaipaleen ja Lemminkäisten kunnat. Yhtiön osakepääoma koostuu 2.501 kappaleesta osakkeita, joilla Savitaipaleen äänioikeus on 41,4 %, Taipalsaarella 38,6 % ja Lemillä 20,0 %.

Saimaan Kuitu oy:llä oli käytössään vuoden lopussa 2408 valokuitu liittymää, joka on 48 liittymää enemmän verrattuna vuoteen 2022. Liikevaihto nousi 58,5K€ edelliseen vuoteen verrattuna ja tilikauden tappio on -124 642,57 euroa.

Tarkastuslautakunta huomioi Saimaan Kuitu Oy:n tappiollisen tilikauden. Tarkastuslautakunta toteaa yrityksen kehityssuunnitelman olevan tarpeellinen ja oikea ratkaisu.

Sivistyslautakunta

Hallinto

Työ sivistyspalveluiden hallinnossa on hallinnollisten tehtävien hoitamista, kuten sivistyslautakunnan tukeminen toimialan johtamisessa ja toimialaa koskevien päätösten valmistelu. Hanketoiminta tukee Taipalsaaren sivistyspalveluiden toimialueen toimintakulttuurin kehittämistä. Hanketoiminta mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja hyvien käytänteiden jakamisen erilaisissa yhteistyöverkostoissa.

Ruokapalvelut

Taipalsaaren kunnan ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä vastaa kunnan ruokapalveluyksikkö. Se tuottaa keskitetysti ateriat kunnan varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä järjestää mahdollisuuksien mukaan myös kahvi- ja/tai

ruokatarjoilua kunnan eri tilaisuuksiin. Ruokapalveluyksikkö pitää ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä sekä suositusten mukaisena.

Ruokapalveluiden tavoitteena on ollut kehittää toimintaa asiakaslähtöisesti, mm toteuttamalla toiveruokapäiviä.

Perusopetus

Taipalsaaren kunnassa toimii kolme perusopetuksen yksikköä: Kirkonkylässä, Saimaanharjulla ja Vehkataipaleella. Perusopetuksen piirissä oli 445 oppilasta kevätlukukaudella 2023 ja 471 oppilasta syyslukukaudella 2023.

Kirkonkylän koulussa toimi kolme pienryhmää, joista yksi (1.–2.lk) inklusioperiaatteella. Saimaanharjun koululla toimi kaksi pienryhmää, joustavan perusopetuksen ryhmä (jopo), sekä pienryhmä Loiste. Esiopetusta annettiin sekä Taipalsaaren kirkonkylän koulussa että Vehkataipaleen koulussa. Esiopetuksessa oli kevätlukukaudella yhteensä 34 oppilasta ja syyslukukaudella yhteensä 34 oppilasta. Valmistavaa opetusta on järjestetty sekä kevät- että syyslukukaudella 2023 Ukrainasta sotaa paenneille lapsille. Valmistavassa opetuksessa oli kevätlukukaudella yhteensä 24 oppilasta ja syyslukukaudella 5 oppilasta.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Kunnassa toimii yksi päiväkotia Saimaanharjulla, Päiväkotia Satulaiva. Saimaanharjun päiväkotia sijoitettiin lähes kaikki palveluiden piirissä olevat 1–5- vuotiaat lapset sekä vuoroa tarvitsevat esiopetusikäiset. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä oli 179 lasta 31.12.2023 (luku sisältää myös palvelusetelipäiväkodissa olevat lapset). Luku on noin 50 % Taipalsaarella asuvista 0–7-vuotiaista. Lukuun ei ole laskettu 6-vuotiaita, jotka ovat paikalla vain 4 tuntia esiopetuksessa. Vuoden aikana varhaiskasvatuspalveluita myytiin myös kunnan ulkopuolelle. Palvelusetelin piirissä oli seitsemän (3) lasta 31.12.2023. Palveluntuottajina on tällä hetkellä neljä yksityistä päiväkotia Lappeenrannasta. Palvelusetelin kustannukset vuonna 2023 olivat 60 149 euroa. Kotihoidon tukea sai 68 perhettä. Yksityisen hoidon tukea käytti 7 perhettä. Osittaista/joustavaa hoitorahaa käytti 35 työssä käyvää perhettä.

Esiopetukseen osallistui vuoden 2023 aikana yhteensä 68 lasta (kevällä 34 ja syksyllä 34 oppilasta). Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsi 56 edellä mainituista oppilaista. Pelkkään esiopetukseen osallistui 12 oppilaista.

Kulttuuri ja vapaa-aika

Taipalsaarella tuetaan kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla vapaa-ajan palveluja sekä mahdollistamalla hyvät puitteet omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäksi kunta tukee kolmannen sektorin toimijoita ja pyrkii lisäämään yhteisöllisyyttä. Kirjaston kokonaislainaus oli 62 609 kappaletta, mikä on 4,76 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kirjalainauksia oli 52 633 kappaletta, mikä on 2,86 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. E-aineistojen (e-kirjat, e-äänikirjat, e-lehdet ja elokuvapalvelu) lisääntyneet lainamäärät ovat olleet vaikuttamassa fyysisten aineistojen lainamäärien laskuun. Liikuntavälineitä lainattiin 166 kertaa. Tapahtumiin osallistui 1 149 henkilöä. Kirjaston näyttelytilassa oli 12 näyttelyä. Kunnan kassapalvelut on sijoitettu kirjastoon. Kirjasto myi kuntosalikortteja, joihin liittyen oli 834 kassatapahtumaa. Lisäksi kirjasto myi tenniskentän kausi- ja kerta- avaimia, Taipalsaaren historia -kirjaa ja Taipalsaari -tuotteita.

Nuorisotalo Helmen kävijämäärät ovat hieman tippuneet vuoteen 2022 verrattuna, kun taas varhaisnuorisokerhon kävijämäärät ovat nousseet.

Tavoitteet ja toteutuminen

TAVOITE	TOTEUMA	
Sivistyspalveluiden hallinto		
Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti.	Toteutui	
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa.	
Tehtäväalueiden talouden ja toiminnan tasapaino	Talouden tasapaino toteutunut	
Ruokapalvelut		
Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos oli yli tavoitekeskiarvon.	
Henkilöstön perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti	Kehityskeskustelut järjestettiin.	
Henkilöstön työhyvinvointi ja ammatillinen kehittyminen.	Toteutunut osin. Sairauspoissaoloissa ei kasvua, täydennyssuunnitelma tehty.	
Perusopetus		
Sähköisen oppimis-	Toteutui. Digilaitteiden hankinta 5–6. vuosilu-	

ympäristön kehittäminen.	kan oppilaille	
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistymistä tuetaan. Oppilaiden kokemus omasta hyvinvoinnista.	Toteutui osittain	
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa.	
Varhaiskasvatus		
Sähköisen oppimisympäristön kehittäminen.	Toteutunut. Kaksi ryhmäkohtaista laitekokonaisuutta, joita käytetty n. 2x/kk / lapsiryhmä	
Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön kehittäminen	Toteutunut. Huoltajien ja henkilöstön välinen yhteistyö hyvä.	
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Osittain toteutunut.	
Kulttuuri ja vapaa-aika		
Henkilöstön työhyvinvointi paranee.	Ei toteutunut.	
Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen, tukeminen ja edistäminen.	Toteutunut osittain. Liikuntakysely ei toteutunut.	
Nuorisopalveluiden toteuttaman toiminnan laadun kehittäminen.	Toteutunut osittain. Itsearviointin (asteikko 1-4) ka 2,58. Ei toteutunut. Nuorten kysely (asteikko 1-5) ka 3,6. Toteutunut.	

Talous

	TP 2022	Alkuperäinen TA2023	TA-muutos	TA2023 muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTA - TUOTOT	1 353 896,01	1 251 031	0	1 251 031	1 208 276,81	-42 754,19
TOIMINTA -	-9 489 442,85	-10 676 559	-28 000	-10 704 559	-10 504 483,45	-200 075,55

KULUT						
TOIMINTA	-8 135 546,84	-9 425 528	-28 000	-9 453 528	-9 296 206,64	-157 321,36
- KATE						

Huomiot

Vuoden 2023 aikana Taipalsaaren kunnan sivistyspalvelut olivat mukana 15 hankkeessa. Hankkeiden määrä vähentyi edellisestä vuodesta.

Perusopetuksessa oppilaita oli 1-9 luokilla 445, mikä oli 17 oppilasta vähemmän kuin vuonna 2022.

Valmistavaa opetusta on järjestetty sekä kevät- että syyslukukaudella 2023 Ukrainasta sotaa paenneille lapsille.

Tekniset palvelut

Teknisten palveluiden hallinnon tehtävänä on avustaa teknistä lautakuntaa toimialan johtamisessa ja toimintojen linjauksia koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Teknisten palveluiden hallinto vastaa lisäksi alueellisen pelastustoimen, maaseututoimen, jätehuollon sekä seudullisen ympäristötoimen sopimusohjauksesta.

Tavoitteet ja toteutuminen

TAVOITE	TOTEUMA	
Kutilan alueen masterplan valmiina hyödynnettäväksi	Toteutunut	
Saimaanharjun alueen (koulu, urheilukenttä ja Konstunmontun) suunnitelmat valmiina ja toteutettu vuosittaisen määrärahan mukaisesti	Toteutunut	
Pappilanniemen siltahankkeen lupavaihe käynnistetty	Ei toteutunut	
Kutilan kanavahankkeen lupavaihe suoritettu	Ei toteutunut	

Taajamakaavan ehdotusvaihe suoritettu	Toteutunut	
Suur-Saimaan osayleiskaava päivityksen luonnosvaihe suoritettuna	Toteutunut	
Yrityspuistokaavan hyväksyntä	Ei toteutunut	
Lupahakemukset sähköisessä muodossa	Toteutunut	
Kiinteistötietojen tarkastushanke	Toteutunut	
Rakennusjärjestyksen uudistus	Osittain toteutunut	
Rakennusvalvonnan infotilaisuudet	Osittain toteutunut	
Jauhialantien risteysalueiden suunnitelmien toteuttaminen	Toteutunut	
Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelman päivittäminen	Toteutunut	
Pitkän tähtäimen suunnitelmien tuomien korjaustarpeiden jalkauttaminen / käytäntöönpano	Toteutunut	
Sähköisten lukkojen käyttöönotto venelaitureille	Ei toteutunut	
Laadunseuranta järjestelmän luominen ja käyttöönottaminen	Toteutunut	
Vesimittarien vaihtotyön aloittaminen etäluettaviin mittareihin, yksi pilottialue vuodelle 2023	Toteutunut	
Verkostohävikin pienentäminen	Ei toteutunut	

Talous

Teknisten palveluille asetuista tavoitteista yksitoista saavutettiin ja kaksi onnistui osittain

sekä viisi tavoitetta ei toteutunut lainkaan.

Taloudellisesti teknisten palveluiden toimintakate jäi talousarviosta -192K€.

Teknisten palveluiden tilinpäätöksestä käy selkeästi ilmi, miksi osa tavoitteista ei toteutunut. Samalla on tuotu esille toimintakateen riittämättömyys vuodelle 2023.

Teknisen palveluiden merkittävimmät vaikutukset talousarvioon ja tavoitteisiin nähden:

- Palo- ja pelastustoimen kuntaosuuksien palautus.
- Lupamäärien laskiessa ja isojen kohteiden rakentumattomuus vaikuttaa suoraan rakennusvalvonnan tulojen heikentymiseen.
- Rakennusmateriaalien menekki ja hinnat nousivat.
- Lämmityskustannukset nousivat.
- Energian hinta nousi.
- Kiinteistöissä esiintyvät korjauskohteet ja haasteet rasittivat kulupuolta.

	TP 2022	Alkuperäinen TA2023	TA- muutos	TA2023 muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTA- TUOTOT	2 760 495,47	2 977 008	0	2 977 008	2 970 395,53	-6 612,47
TOIMINTA- KULUT	-4 897 209,13	-4 129 638	0	-4 129 638	-4 322 627,91	192 989,91
TOIMINTA- KATE	-2 136 713,66	-1 152 630	0	-1 152 630	-1 352 232,38	199 602,38

Investoinnit

Taipalsaaren kunnan teknisten palveluilla 23 investointia vuodelle 2023.

Huomioitavaa on, että osaa investoinneista ei toteutunut ja siirrettiin, koska saimaanharjun koulun lattioiden uusimista tehtiin sisäilmaongelmien takia. Toteuma saimaanharjun koulun korjaustöissä oli noin 185 000€.

Muuta huomioitavaa ei investoinneissa havaittu.

Investointiosa yhteensä 2023

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten	Toteuma	Poikkeama
--	-------------	---------------------------	--------------------------	---------	-----------

			jälkeen		
Investointimenot	-845 000	-220 000	-1 065 000	-706 418,73	-358 581,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	0	0	0	0	0
Investointien rahavirta	-845 000	-220 000	-1 065 000	-706 418,73	-358 581,27

Tarkastuslautakunta huomioi, että Teknisten palveluiden tilinpäätöksessä oli selkästi käyty läpi miksi osa tavoitteista eivät toteuneet, sekä tuotu esille toimintakatteen riittämättömyys vuodelle 2023. Olisiko tulevaisuudessa mahdollista paremmin ennakoida paremmalla ennakkosuunnittelulla ja tunnistamalla mahdolliset riskit.

STRATEGISET TAVOITTEET 2022-2025

Taipalsaaren kuntastrategiassa on kolme painopistettä, jotka sisältävät kolme toimenpidealuetta.

Painopistealueet ovat:

- Kaikenikäiset samassa veneessä
 - Lisäämme aktiivisesti kuntalaisten yhdenvertaisuutta hyvinvointi- ja terveyseroja kaventamalla.
 - Panostamme kasvu- ja oppimisympäristöihin sekä harrastustoimintaan.
 - Vahvistamme kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallisuutta.
 - Tehostamme sidosryhmien välistä viestintää.
- Luonto
 - Kunnioitamme monimuotoista luontoamme ja teemme valintoja sen puolesta.
 - Elinympäristömme on puhdas, aktiivoiva ja turvallinen.
 - Huomioimme ekologisuuden ja ympäristön kaikissa maankäytön ja rakentamisen ratkaisuihin.
- Tasapainoinen talous
 - Taipalsaari on Suomen vetovoimaisimpia kuntia.
 - Tonttitarjontamme on monipuolista ja riittävää.

- Hoidamme talouttamme vastuullisesti. Konsernijohtamista tukeva omistajaohjaus ja yhtiöiden toiminta sekä talous on ennustettavaa.
- Määrätietoisella johtamisella yrityskehitys vahvistuu, henkilöstö voi hyvin, matkailun merkitys kasvaa ja työllisyys säilyy korkeana.

Tarkastuslautakunnan haasteena oli löytää kunnan kuntastrategiaan liittyen tavoitteiden ja mittareiden toteumaa. Jatkossa nämä strategiset tavoitteet tulee vähintään ilmetä selkeästi omana kohtanaan kunnan toimintakertomuksessa.

Toteuma:

Taloudellisesti itsenäinen

Asukasluvun kehitys: toteutunut
Kunnan asukasluku nousi 62 asukkaalla.

Työttömyysaste : ei toteutunut
Työttömyysaste Taipalsaarella oli 8,8% edellisen vuoden vastaava luku oli 7,6%

Vuosikate, % poistoista : toteutunut
Vuosikate oli poistoista 176,01%

Lainanhoitokate(>0,9): toteutunut
Lainanhoitokate oli vuonna 2023 1,44%, mikä on 0,78% suurempi kuin edellisenä vuonna.

YHTEENVETO

Taipalsaaren kunnan vuoden 2023 tulos oli ylijäämäinen. Tilinpäätöksen tulos on 1.134.116 euroa. Poistoeron jälkeen ylijäämä on 1.226.850 euroa.

Lainakanta €/asukas on laskenut edellisestä vuodesta, ollen nyt 2129 €/asukas (edv. 2539 €/asukas). Kunnan omavaraisuusaste on noussut, ollen nyt 48,5% (edv. 43,9%).

Tarkastuslautakunta muistuttaa edelleen tulevien hankintojen hankintakalenterin laadinnasta, joka julkaistaan kunnan kotisivuilla. Tämä lisää talouden ennakoitavuutta ja ajantasaisuutta sekä läpinäkyvyyttä.

Tarkastuslautakunnan haasteena oli löytää kunnan kuntastrategiaan liittyvien tavoitteiden ja mittareiden toteumaa. Jatkossa nämä strategiset tavoitteet tulee vähintään ilmetä selkeästi omana kohtanaan kunnan toimintakertomuksessa.

Tarkastuslautakunta toteaa:

- Valtuuston vahvistamaa talousarvioita on noudatettu hyvin ja samoin tuloslaskelmassa ei ole huomautettavaa.
- Hallintosääntö on ajanmukainen ja päivitetty
- Henkilöstökulut ovat kasvaneet, mutta ovat hallinnassa
- Henkilöstön kuormitukseen pitää kiinnittää huomioita, jakautuuko henkilöstön työtehtävät tasaisesti
- Talouden seurantaan tulee kiinnittää vastaisuudessakin huomiota.
- Korjausvelkaan tulee kiinnittää suurempaa huomiota
- Tulevien hankintojen hankintakalenterin laadinta, joka julkaistaan kunnan kotisivuilla. Tämä lisää talouden ennakoitavuutta ja ajantasaisuutta sekä läpinäkyvyyttä.
- Henkilöstöohjelma on valmis ja käyttöön otettu ja on ensiarvoisen tärkeää osata käyttää henkilöstökyselyjen tuloksia hyödyksi henkilöstön jaksamisen kannalta. Hybridityöskentely on vakiintunut. Tarkastuslautakunta suosittaa sähköisen työajanseurannan käyttöönottoa, jotta saadaan läpinäkyvyyttä työaikoihin.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

Tilintarkastuksen mukaan kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan lausuntoon tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2023 valtuustolle käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista hallituksen esitykset niin, että ne voidaan käsitellä valtuustossa 31.12.2024 mennessä ja toimittaa selvitykset myös tarkastuslautakunnalle.

Taipalsaari 6.6.2024

Taipalsaaren kunnan tarkastuslautakunta

Juha-Pekka Heiskanen
puheenjohtaja

Leea Ohtamaa
varapuheenjohtaja

Vesa Kukkonen
jäsen

Mari Hulkkonen
jäsen

Jenni Valtonen
Jäsen